

Час ратаваць... прыродныя выкапні

Тара з дрэў, пяску і нафты

Мяркуюць самі. Папяровая тара робіцца з дрэў, якія становяцца пачкамі для сокаў, торбамі для крам і пакетамі для чабурэкаў.

Каб стварыць металічную ўпакоўку і фольгу для кансерванай ежы, дэзадарантаў ці газіроўкі патрэбны сталь і алюміній. Іх здабываюць з руды на металургічных заводах, якія ствараюць яшчэ больш адходаў і забруджваюць паветра.

Нават для вытворчасці шклянак і бутэлек, якія могуць служыць паўторна, трэба мноства пяску і энергіі для яго плаўлення. А каб стварыць неабходную тэмпературу ў 1500 °C, выкарыстоўваюць прыродны газ.

Выраб таннага, але вельмі небяспечнага для прыроды штучнага матэрыялу — пластыкавай упакоўкі — таксама не абыходзіцца без карысных выкапняў: газу і нафты.

— Цягам мінулага стагоддзя карысных выкапняў здабылі больш, чым за ўсю папярэднюю гісторыю чалавецтва. Іх вычарпальныя запасы ўрэшце скончацца, і чалавецтва вернецца назад у каменны век, калі не зменіць спосаб выкарыстання рэсурсаў, — упэўнена **Ніна КУЛЬБЕДА-КАМШЫЛАВА**, галоўны спецыяліст па інфармацыйнай рабоце дзяржаўнай установы «Аператар другасных матэрыяльных рэсурсаў». — Для гэтага трэба перапрацоўваць адходы, выкарыстоўваючы іх паўторна для вытворчасці замест прыродных выкапняў. Макулатура замест дрэў, шклянкі і бутэлькі замест пяску, металалом замест руды, пластык замест нафты і газу. Так мы можам не толькі паменшыць аб’ёмы выкарыстання карысных выкапняў, але і знізіць негатыўнае ўздзеянне на наваколле ад работы прадпрыемстваў па вырабе разнастайных рэчаў для чалавецтва, у тым ліку ўпакоўкі.

Чого прырода не прымае

Разам з тым упакоўка робіць наша жыццё больш зручным. Прынамсі, яна абараняе прадукты ад дэфармацыі.

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Класныя навіны

Выпускнікам навучальных устаноў прапануюць прыняць удзел у цікавых флэшмобах, займальных чэленджах, крэатыўных марафонах і лайф-актыўнасцях і падзякаваць сваім настаўнікам за іх цяпленне, працу і веды, атрыманыя ў школе.

ФЛЭШ-МОБ «ПОСТ УДЗЯЧНАСЦІ»

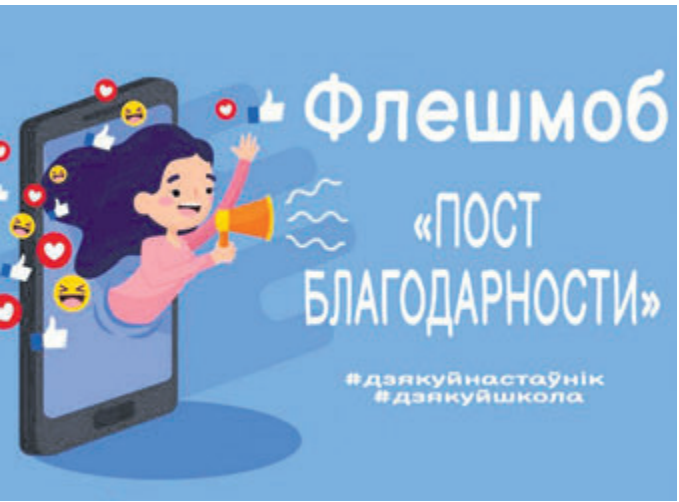
Кожны выпускнік, які мае акаўнт у Instagram, можа выказаць словы ўдзячнасці і расказаць пра сваіх настаўнікаў. Для гэтага трэба прыгадаць любімага педагога, знайсці цікавыя фатаграфіі са школынага жыцця або запісаць кароткае відэа, дадаць хэштэг #дзякуйнастаўнік, #дзякуйшкола, пазначыць сваіх аднакласнікаў, настаўнікаў, нумар школы, горад ці населены пункт і выкласці пост у Instagram. Найлепшыя пасты будуць апублікаваныя ў афіцыйным Instagram-акаўнце Міністэрства адукацыі.

YOUTUBE-АКТЫЎНАСЦЬ «ДЗЁННІК ПАЖАДАННЯЎ»

Даўняй традыцыяй у выпускнікоў было пакідаць пажаданні адзін аднаму на выпускных сцюжах, у фотаальбомах або дэбніках. Арганізатары акцыі прапануюць стварыць YouTube-каналы сваіх класаў і на іх весці «Дзённікі пажаданняў». Для гэтага

Развітацца са школай... праз YouTube і Instagram

Анлайн-акцыю «Дзякуй, настаўнік, дзякуй, школа!» запусціла Міністэрства адукацыі

трэба зарэгістраваць YouTube-канал, назваць яго «Дзённікі пажаданняў» з нумарам школы, указаннем горада альбо населенага пункта, зняць кароткае відэапажаданне, размесціць яго на канале, а спасылку адправіць на электронную пошту nchtdm@nchtdm.by.

НОВЫ КАНТЭНТ ДЛЯ ЛЕТА

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)
Беларуская рэспубліканская плянерская арганізацыя і Беларускі рэспубліканскі саюз моладзі актыўна падрыхтаваліся да правядзення канікульнага перыяду. З улікам эпідэміялагічнай сітуацыі многія мерапрыемствы сышлі ў анлайн. Аб гэтым расказала **сакратар Цэнтральнага камітэта БРСМ Аляксандра ГАНЧАРОВА**.

— З першага чэрвеня стартваў праект «Дзень абароны дзяцей з БРСМ», у цэнтры ўвагі валанцёрў сацыяльна-педагагічных прытулкі, карэкцыйна-развіццёвыя цэнтры, шматдзетныя сем’і, якім плануецца перадача спорт-інвентару, канцільярскіх тавараў і іншага. Усе мерапрыемствы, якія падрыхтавалі валанцёры, пройдуць з захаваннем сацыяльнага дыстанцыявання, выкарыстаннем СІА, У Гродзенскім абласным камітэце БРСМ першага чэрвеня паннецкая акцыя «Разам з бацькамі», падчас якой сем’і з дзецьмі сумесна з валанцёрамі руху «Добрае Сэрца» і прадставіцамі ЖКГ будуць упародкоўваць дзіцячыя дваровыя пляцоўкі. У рамках праекта праводзіцца работа сумесна з установамі аховы здароўя і Міністэрствам па надзвычайных сітуацыях,

наведваюцца ўстановы адукацыі, шматдзетныя сем’і, дамы шматдзетнага тыпу, праводзіцца інфармацыйная работа па прафілактыцы каранавіруснай інфекцыі і бяспечных паводзінах на дарозе.
Спікер нагадала, што сумесна з МНС у чэрвені—ліпені традыцыйна пройдзе акцыя «Летні патруль», падчас якой маладзёжныя атрады аховы правапарадку наведваюць месцы для адпачынку, правядуць інфармацыйную работу па бяспечных паводзінах на вадзе. «Нягледзячы на складаную эпідэміялагічную сітуацыю, ідзе набор у студэнцкія атрады, у сярэдзіне чэрвеня адкрыецца трэці працоўны семестр. Працягваюцца працаваць і валанцёрскія атрады, частка іх праектаў пераведзена ў анлайн-рэжым».
У Беларускім дзяржаўным педагагічным універсітэце сфарміравана 29 студэнцкіх педатрадаў, якія будуць працаваць на тэрыторыі Мінскай і Віцебскай абласцей у летні перыяд. Аб гэтым расказала **начальнік упраўлення выхаваўчай работы з моладдзю Беларускага дзяржаўнага педагагічнага ўніверсітэта імя МаксімаТанка Святлана МАЛІНОўСКАЯ**.

— Студэнты будуць працаваць на базе дзіцячых аздараўленчых лагераў, спартыўна-аздараўленчых комплексаў, санаторыяў, дзіцячага рэабілітацыйна-аздараўленчага цэнтра, цэнтра рэабілітацыі дзяцей-інвалідаў і інвалідаў і Нацыянальнага дзіцячага адукацыйна-аздараўленчага цэнтра «Зубраня». Усяго прыягнута больш за 350 студэнтаў першых—трэціх курсаў. Акрамя таго, каля 880 маладых людзей паедуць на дагаводу педагагічную практыку ў аздараўленчыя лагеры Мінскай вобласці і школьныя лагеры Мінска. Усе студэнты БДПУ прайшлі навучанне ў «Анлайн-школе валацкага майстэрства», дзе пазнаёміліся з асаблівасцямі і спецыфікай арганізацыі дзіцячага адпачынку і метадыкамі правядзення развівальных, творчых і спартыўных мерапрыемстваў.
Святлана Маліноўская адзначыла, што на базе школ Мінска № 9, 27, 59, 71, гімназіі № 56 з 1 да 31 ліпеня пройдзе валанцёрскі праект «Дзеці сталіцы». Яго сутнасць у арганізацыі студэнтамі-добраахвотнікамі вольнага часу ў дзяцей, якія не змаглі трапіць у летнія аздараўленчыя лагеры. Таксама ў БДПУ будзе арганізавана некалькі летніх анлайн-школ, прысвечаных вывучэнню розных навук.

На базе Рэспубліканскага цэнтра экалогіі і краязнаўства будзе арганізаваны летні лагер для дзяцей «Юны валанцёр», расказала **кіраўнік Рэспубліканскага валанцёрскага цэнтра Наталія АПАНЧУК**.
— Асноўная яго задача — прыцягнуць школьнікаў 12—15 гадоў да добраахвотніцкага руху. Сёлета ў ім паўдзельнічаюць 30 чалавек, астатнія змогуць на працягу ліпеня—жніўня прайсці такі ж анлайн-лагер, запісацца на яго можна на сайце Рэспубліканскага цэнтра экалогіі і краязнаўства. Традыцыйна будзе аказвацца садзейнічанне Беларускаму таварыству Чырвонага Крыжа, тэрытарыяльным цэнтрам сацыяльнай абароны насельніцтва. Дарчы, пры падтрымцы ЮНІСЕФ 220 валанцёрў прайшлі навучанне па COVID-19, цяпер у кожным рэгіёне будуць арганізаваны валанцёрскія атрады, якія пачнуць праводзіць мерапрыемствы па інфармаванні і прафілактыцы супраць каранавіруснай інфекцыі. Да таго ж, пры спрыяльнай эпідэміялагічнай сітуацыі ў летні час плануецца падрыхтоўка і ўдзел валанцёрў у Рэспубліканскім кульпскім фестывалі «Александраў збірае сяброў» і Міжнародным фестывалі «Славянскі базар» у Віцебску.
Дар’я ШЛАПАКОВА.

Надвор'е

Пасля Ізольды прыйдзе пацяпленне

Да канца першага тыдня чэрвеня будзе да 25 цяпла

Вось ужо высакосны год багаты на сюрпрызы. Не было маразоў зімой, дык і не стала цяпла вясной. Май наогул запомніўся як вельмі халодны месяц. Сярэднямесячная тэмпература паветра па краіне ў апошнія 30 дзён вясны аказалася на 2-3 градусы ніжэйшая за кліматычную норму. Так халадна ў маі апошні раз было ў 1999 годзе. На працягу месяца Беларусь адчувала дэфіцыт ападкаў, але ў апошнія дні мая паўднёвыя цыклон Ізольда шчодро іх раздаў. У выніку на большай частцы тэрыторыі краіны выпала каля кліматычнай нормы, а на ўсходзе Магілёўскай і Гомельскай абласцей — больш за дзве месячныя нормы ападкаў, павадамляюць спецыялісты Рэспубліканскага цэнтра па гідраметэаралогіі, кантролі радыеактыўнага забруджвання і маніторынгу навакольнага асяроддзя Мінпрыроды.

Сёння ўдзень надвор’я таксама будзе мала падобнае на летняе, хутчэй, на восеньскае, адзначаюць сіноптыкі. У асноўным па краіне будзе воблачна і дажджліва. У сераду і чацвер наша краіна будзе знаходзіцца пад уплывам атмасферных франтоў і ў халоднай паветранай масе. Таму ў сераду будзе воблачна з праясненнямі. У многіх раёнах час ад часу пройдуць дажджы. Удзень месцамі магчымыя навалыніцы. Вечер прагназуецца ўсходні ўмераны, пры навалыніцах парывісты. Тэмпература паветра ўначы складзе ад плюс 4 да плюс 9 градусаў, удзень — 11—18 цяпла.

Мала сонца будзе і ў чацвер. У гэты дзень будзе воблачна з праясненнямі. Уначы месцамі, а ўдзень на большай частцы тэрыторыі краіны пройдуць кароткачасовыя дажджы. У асобных раёнах магчымыя навалыніцы. Вечер прагназуецца паўднёва-заходні ўмераны, пры навалыніцах парывісты. Тэмпература паветра ўначы складзе ад плюс 4 да плюс 10 градусаў. Удзень будзе 13—18 цяпла, месцамі — да плюс 20 градусаў.

Паводле папярэдніх прагнозаў айчынных сіноптыкаў, у канцы тыдня пры паўднёвым, паўднёва-ўсходнім ветры ў разрывах хмар усё часцей пачне выглядаць сонца. Тэмпература стане павышацца. Да выхадных у сярэдзіне дня ў многіх раёнах чакаецца плюс 20 градусаў, месцамі пры працяглых праясненнях паветра будзе падагравацца да 22—25 цяпла. Месцамі чакаюцца кароткія цёплыя дажджы.

Сяргей КУРКАЧ.

На слыху

90 МІЛЬЁНАЎ ЕЎРА — АД СУСВЕТНАГА БАНКА

Міністэрства аховы здароўя падпісала пагадненне аб пазыцы з Сусветным банкам. Ён выдаткаваў нашай краіне 90 мільёнаў еўра. Грошы пойдучь на закупку сродкаў аховы, аснашчэнне для рэанімацый, а таксама інфармаванне насельніцтва. Упершыню ў гісторыі Міністэрства аховы здароўя падпісанне дакументаў адбылося анлайн.

Для абсталявання рэанімацый і апорных клінік

Па сутнасці, праект складаецца з трох кампанентаў. Першая частка — кампенсация тых расходаў, якія былі патрачаны на сродкі індывідуальнай аховы і тэст-сістэмы. Другая — мадэрнізацыя аперацыйна-рэанімацыйных блокаў для таго, каб яны адпавядалі сучасным патрабаванням. Трэці кампанент — стварэнне мікрабных цэнтраў або апорных клінік.

Што датычыцца другой часткі праекта, то пэўнае абсталяванне ў аперацыйна-рэанімацыйных блоках патрабуе замены.

— Згадаць праект дазволіць гэта зрабіць не часткамі, а адначасова па ўсёй краіне. Размова ідзе пра дааснашчэнне аперацыйна-рэанімацыйных блокаў дыягнастычным абсталяваннем — камп’ютарнай тамаграфіяй, ультрагукавой дыягностыкай, наркозна-дыхальным абсталяваннем, маніторнай сістэмай, дэфібрылятарами, інфузаматамі. Гэта аснашчэнне рэанімацый «пад ключ», — расказаў **міністр аховы здароўя Уладзімір КАРАНІК**. — Калі спачатку гаворка шла пра 20 мільёнаў, то пасля вывучэння нашых дакументаў і абгрунтаванняў беларускі падыход быў падтрыманы Сусветным банкам і фінансава значна пашыраны.

Абсталяванне будзе пастаўлена ў найбліжэйшы час ва ўсе раёныя, абласныя і гарадскія бальніцы, якія падавалі заяўкі на мадэрнізацыю. Што датычыцца трэцяга кампанента, то гэта стварэнне 16—18 мікраённых цэнтраў, якія плануюць адкрыць у Беларусі. На сёння 10 з іх ужо працуюць, усе яны размяшчаюцца за межамі Мінска і абласных гарадоў. Гэта высокатэхналагічныя цэнтры, у якіх спецыялісты маюць магчымасць выканаць каранараграфію і аказаць экстрэнную дапамогу пры вострым каранарным сіндраме.

— Апорная клініка павінна мець ангіёграф, камп’ютарны тамаграф і магнітна-рэзанансны тамаграф, сучасны аперацыйна-рэанімацыйны блок з эндаскапічным абсталяваннем, якое дазваляе выконваць лапараскапіі, і сучасныя дыягнастычныя магчымасці ў выглядзе ультрагукавой дыягностыкі, — удакладніў Уладзімір Каранік. — Гэта патрэбна для таго, каб кожны жыхар нашай краіны, незалежна ад таго, жыве ён у вёсцы ці ў горадзе, знаходзіўся на адлегласці гадзіны ад любых сучасных дыягнастычных і лячэбных устаноў.

Па словах міністра, праект плануецца рэалізаваць дастаткова хутка. Частка плацяхоў пойдзе ў найбліжэйшыя дні, частка — крыху пазней.

Патрэбы бальніц на месцах вывучаюць спецыялісты

Тым часам маніторынгавыя групы, куды ўваходзяць інфекцыяністы, эпідэміялагі, рэанатомалагі-анестэзіёлагі і іншыя спецыялісты, якія былі створаны больш за месяц таму, працягваюць адсочваць сітуацыю ва ўстановах аховы здароўя па ўсёй краіне ў сувязі з распаўсюджваннем каранавіруснай інфекцыі. У будныя дні, як правіла, наведваюць рэгіёны, а ў выхадныя — у асноўным мэдустаноў Мінска. У мінулыя выхадныя Уладзімір Каранік наведваў Мінскі анкадыспансер, 1-ю гарадскую клінічную бальніцу, новы корпус 5-й гарадской клінічнай бальніцы.

— Сістэма аховы здароўя заўсёды працавала ў рэжыме 24/7. З сакавіка ў такі рэжым пераведзены і органы дзяржжырвання. Сёння сітуацыя знаходзіцца пад кантролем ва ўсіх прадстаўнічых вертыкалі. Самую пільную ўвагу ёй аддае і кіраўнік дзяржавы. Яго безумоўнае патрабаванне — змагацца за кожнага пацыента. У гэтым пытанні няма дробязяў, — падкрэсліў міністр. — Мы штодзённа, а часам і некалькі разоў на дзень дакладваем аб эпідэміялагічнай сітуацыі, прагнозах яе развіцця, даступнасці меддапамогі.

Маніторынгавыя групы адсочваюць дакладнасць выканання ўсіх рэкамендацый па лячэнні, а таксама вывучаюць на месцах патрэбы бальніц.

Першы намеснік міністра аховы здароўя **Дзімтрый ПІНЕВІЧ** наведваў 2-ю клінічную бальніцу Мінска. У сваю чаргу ён адзначыў, што алгарытм дзеянняў у бальніцах ужо адладжаны, у тым ліку і ў так званай чырвонай зоне. Цяпер важна адбудаваць сістэму даглявання. Да яе ўжо падключаны Рэспубліканскі клінічны шпіталь інвалідаў Вялікай Айчыннай вайны імя П. М. Машэрава, Рэспубліканская бальніца медыцынскай рэабілітацыі, два санаторыі Міністэрства працы і сацыяльнай абароны, бальніца спелеялячэння ў Салігорску. Падчас кантактавання з пацыентамі Дзімтрый Піневіч цікавіўся не толькі іх самаадчуваннем, але і тым, дзе яны, на іх думку, маглі быць інфіцыраваныя.

— Дзяржаўная санітарная служба Мінска штодзённа дзе справяздачу па кожным пацыенце, пункце, дзе, магчыма, было перасячэнне з інфіцыраваным. Наша асноўная задача — змяншэнне нагрузкі ў гэтым кірунку, — сказаў Дзімтрый Піневіч.

Нагадаем, што ўжо дзесяцінае план вываду мэдустаноў Мінска з сістэмы аказання дапамогі інфіцыраваным COVID-19 пацыентам. Бальніцы паступова вяртаюцца на планавы рэжым работы, у прыватнасці, Мінскі гарадскі анкалагічны дыспансер, бальніца хуткай медыцынскай дапамогі і гарадская гінекалагічная бальніца.
Па звестках на 1 чэрвеня, у Беларусі 43 403 выпадкі COVID-19. Прырост за суткі склаў 847 інфіцыраваных. Гэта найменшы прырост, пачынаючы з 5 мая. Паправіліся і вылісаны 18 776 пацыентаў, у тым ліку за апошнія суткі — 262, памерла 240 чалавек (пяць — за апошнія суткі). Усяго праведзена 553 377 тэстаў (12 284 — за апошнія суткі).

Алена КРАВЕЦ.